

Niezwykłe odkrycie w zamku w Wieliczce - polichromie z czasów Wazów

Nowo odkryte, zabytkowe malowidła w pięciu reprezentacyjnych pomieszczeniach zamkowych, w licznych nawarstwieniach od XVII do początku XX wieku, stanowią niezwykle cenne świadectwo dziedzictwa królewskich Żup Krakowskich - najbardziej dochodowego przedsiębiorstwa w dziejach Polski.

Jak zauważa konserwator prowadzący badania Marcin Chojkowski - „o wysokiej wadze odkrycia decydują dwa czynniki: ranga samego miejsca oraz wartość artystyczna i historyczna. Mamy do czynienia właśnie z takim przypadkiem: odkrycia dokonano

w murach historycznego budynku - siedzibie królewskiego przedsiębiorstwa i docenić należy wartość artystyczną wykonanych polichromii oraz odkrycie herbu Wazów, który

w sposób jednoznaczny określa przynależność tego miejsca. Odkrycie królewskiego herbu było o tyle zaskakujące, że wcześniejsze badania nie potwierdziły malowideł w tym miejscu”.

W sumie polichromie obejmują duży zespół monumentalnego malarstwa, przedstawiającego klasycystyczną architekturę z widokami pejzażowymi. W pięciu salach znajdują się stosunkowo dobrze zachowane polichromie z motywami roślinnymi, wstępnie datowanymi na przedział XVIII - początek XX w., m.in. bukiety kwiatów w wazonach, wić roślinna z kwiatami oraz malarstwo przedstawieniowe

o charakterze iluzjonistycznym, np. kamienne rzeźby w supraportach czy drapowane tkaniny w fryzie podstropowym.

Odsłonięto również fragmenty z dekoracją arabeskową i fragmenty w stylu orientalnym (charakterystyczne detale architektury).

Bardziej precyzyjne datowanie malowideł będzie możliwe po przeprowadzeniu dokładnej analizy badawczo-porównawczej, w tym szczegółowych badań laboratoryjnych.

Te znakomite pod względem artystycznym dzieła malarstwa monumentalnego podkreślają wyjątkowe znaczenie Zamku Żupnego jako centrum administracji królewskiego przedsiębiorstwa solnego – obejmującego Kopalnie Soli w Bochni i w Wieliczce, stanowiące najdłużej działające, najbardziej dochodowe i najważniejsze przedsiębiorstwo w dziejach Polski.

Odkrycie polichromii stało się możliwe dzięki pracom remontowym prowadzonym

w zamku. Mają one przygotować obiekt do zorganizowania nowej, stałej wystawy *Solny klejnot w koronie*. Prace prowadzone są z dużym rozmachem w ramach projektu „Modernizacja kompleksu Zamkowego Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka”, na który środki finansowe w kwocie 40 mln zł przeznaczył Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego – podkreśla Dyrektor Muzeum.

W roku 2021 rozpoczął się pierwszy etap inwestycji polegający na dostosowaniu dotychczasowych pomieszczeń biurowych w Zamku Północnym do funkcji muzealnych. Dzięki temu przestrzeń wystawiennicza zostanie powiększona, aż trzykrotnie. Do tej pory dostępny dla zwiedzających jest jedynie Zamek Środkowy. We wnętrzach zostanie zorganizowana nowoczesna wystawa stała *Solny klejnot w koronie* opowiadająca o historii wydobycia soli w Wieliczce. W ramach inwestycji powstanie także podziemne połączenie obu budynków oraz windy umożliwiające komunikację osobom mającym problem

z poruszaniem się i osobom na wózkach.

Zakończenie pierwszego etapu inwestycji, planowane jest na pierwszą połowę 2023 r. Następnie rozpocznie się remont kolejnego budynku Zamku.